

JAARSTUKKEN

2019

Waarom dit programma?

Ruimtelijke ontwikkeling is gericht op het bevorderen van de kwaliteit en diversiteit van de fysieke leefomgevingen een evenwichtige samenstelling van de stad. Inwoners, ondernemers en bezoekers van Wageningen stellen hoge eisen aan de woon-, werk- en leefomgeving, het voorzieningenniveau, duurzaamheid en de bereikbaarheid van de stad. Om onze doelen te bereiken, werken we samen met lokale, regionale en landelijke partners.

We willen de gebieden rondom Wageningen met elkaar en met de stad verbinden voor mens en dier. We willen op een integrale manier gebieden verder ontwikkelen, waarbij we kijken naar wonen, groen, parkeren, klimaatadaptatie en de energietransitie.

Archeologische, cultuurhistorische, landschappelijke, stedenbouwkundige, ecologische en aardkundige waarden willen we beschermen, herstellen en versterken. Daarnaast willen we deze waarden beter zichtbaar en beleefbaar maken. Ook willen we de biodiversiteit versterken. Daartoe stellen we een natuur- en landschapsvisie op. We verbinden daarin de reeds lopende visietrajecten van de Eng en Grebbedijk, met het vastgestelde Groenbeleidsplan (dat gaat over het binnenstedelijk groen), de Uiterwaarden, Bosgebied en Het Binnenveld. In de natuur- en landschapsvisie besteden we ook aandacht aan de mogelijkheden en onmogelijkheden voor duurzame energieopwekking.

De natuur- en landschapsvisie is een van de projecten waarbinnen we willen experimenteren met democratische Vernieuwing. Deze visie is bij uitstek een onderwerp waar iedere inwoner en partner zich bij betrokken voelt. Democratische vernieuwing gaat over het recht om mee te denken en het recht op invloed en zeggenschap over je eigen leefomgeving en over het meer van inwoners betrekken bij besluiten.

Beoogd maatschappelijk effect

We willen een complete, dynamische en aantrekkelijke stad zijn met respect voor de identiteit van Wageningen. We willen op een duurzame wijze bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Deze thema's zijn verwerkt in een doelenboom, waarin per doel wordt beantwoord:

- Wat wilden we bereiken? (doelen en subdoelen)
- Wat hebben we bereikt? (per subdoel)

3.1 Ruimtelijke kwaliteit

Wat wilden we bereiken?

3.1 Een ruimtelijke inrichting die aansluit op maatschappelijke behoeften, de actuele markt en ruimtelijke kwaliteit volgens de structuurvisie 2013

Wageningen verandert, WUR vertrekt uit de binnenstad, een aantal belangrijke ontwikkelingen ten gevolg van; klimaatadaptatie, energietransitie, onze ambitie op groen, en het streven naar gemengde wijken.

Om ervoor te zorgen dat de ruimtelijke inrichting blijft aansluiten op de markt en maatschappelijke behoeften werkt de gemeente nauw samen met lokale en regionale stakeholders. We willen geen uitbreidingswijken. We beoordelen ruimtelijke initiatieven onder andere aan wettelijke- en beleidskaders. We realiseren zelf ontwikkelingen, maar faciliteren vooral ruimtelijke initiatieven van derden. Op eigen initiatief actualiseren we bestemmingsplannen, zodat ze voldoen aan de wettelijke kaders. We analyseren onze processen rond ruimtelijke ontwikkelingen en het betrekken hierbij inwoners en andere stakeholders. Door onze dienstverlening zo efficiënt en doelmatig mogelijk te maken verhogen we de kwaliteit hiervan.

Dit willen we bereiken door een hoge mate van participatie bij ruimtelijke processen en integraal kijken naar ruimtelijke ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het Olympiaplein.

Subdoelen

3.1.1 Faciliteren ruimtelijke ontwikkelingen

Ruimtelijke ontwikkeling is gefaciliteerd in het kader van structuurvisie.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Er is aan diverse ruimtelijke ontwikkelingen passend in de structuurvisie gewerkt. Zo is de gebiedsvisie Olympiahall e.o. vastgesteld, is een ontwerp van de visie op de Wageningse Eng ter inzage gelegd, is het bestemmingsplan Kirpestein vastgesteld en onherroepelijk geworden, is er een stedenbouwkundig plan voor Kortenoord deelplan 2 en 3 vastgesteld en is er gewerkt aan het project De Dreijen.
- Ter bevordering van het kennisecosysteem is een ontwerp bestemmingsplan voor de herziening van bedrijventerrein Kortenoord in procedure gebracht en zijn de plannen voor Born-Oost aan de gemeenteraad voorgelegd.
- Er is uitvoering gegeven aan het welstandsbeleid.

3.1.2 Realiseren ruimtelijke ontwikkelingen

Ruimtelijke ontwikkeling is gerealiseerd in het kader van de Structuurvisie.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Voor het project Plantenverdeling zijn de benodigde aansluitende wegen aangepast.
- De hoogspanningsverbindingen in de Nude en richting Haarweg zijn onder de grond gebracht.

3.1.3 Bouwplannen en ruimtelijk gebruik voldoen aan wettelijke- en beleidskaders

Bouwplannen en ruimtelijk gebruik voldoen aan de wettelijke- en beleidskaders.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Het bestemmingsplan Haven/Costerweg en het milieueffectrapport (planMER) zijn in procedure gebracht.
- Er zijn diverse ruimtelijke initiatieven van derden getoetst en mogelijk gemaakt.
- Er is onderzoek gedaan naar het verbeteren van de (huidige) werkwijze voor ruimtelijke plannen.

3.1.4 Lokale en regionale stakeholders hebben een rol

Lokale en regionale stakeholders hebben een rol.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Het samenwerken in verschillende regionale verbanden is gecontinueerd.
- Als het gaat om samenwerken en communiceren met stakeholders: we zijn en blijven in gesprek met stakeholders bij ruimtelijke initiatieven.
- Betrekken van inwoners en organisaties bij ruimtelijke ontwikkelingen: in de ruimtelijke processen heeft participatie nadrukkelijker een plaats gekregen.

3.2 Beheer openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

3.2 Het beheer draagt bij aan de instandhouding van de kwaliteit (schoon, heel en veilig) van de openbare ruimte

Door het stimuleren van burgerinitiatieven en adequate afhandeling van meldingen en klachten wordt het beheer van de openbare ruimte kwalitatief in stand gehouden. Voor al het beheer zijn vastgestelde plannen.

Het is wettelijk vastgesteld dat de gemeente gifvrij onderhoud van de openbare ruimte moet uitvoeren. Dit zorgt o.a. voor het behoud van de biodiversiteit. De gemeente is verplicht informatie te registreren en te beheren ten behoeve van betrouwbare geografische en vastgoedinformatie.

Subdoelen

3.2.1 Het beheer is uitgevoerd volgens de (vastgestelde) plannen

Het beheer is uitgevoerd volgens de (vastgestelde) plannen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Er is een start gemaakt met meer op ecologie gericht snoei-beheer van bosplantsoenen.
- De achterstand in meldingen openbare ruimte is ingehaald. Hierdoor is er nu meer ruimte en aandacht voor nieuwe bewonersinitiatieven.
- Er is gestart met het verbeteren van betrouwbare registratie van geodata. Daarnaast is het Meldingen Openbare Ruimte platform continu in ontwikkeling en wordt beter afgestemd op de melder en behandelaar. De meldingen worden in ons open data portaal ontsloten via een overzichtskaart.

3.3 Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van de cultuurhistorie

Wat wilden we bereiken?

3.3 Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van cultuurhistorie

Wageningen hecht aan haar groene omgeving. We geven veel betekenis aan de intrinsieke waarde van de natuur en het positieve effect dat natuur en groen op mensen heeft. Daarom willen we natuurinclusief ontwikkelen en bij alle (ruimtelijke) plannen de natuur als belangrijk toetsingskader meenemen. Door het 'nee, tenzij' principe beperken we verstedelijking van het buitengebied. Daarvoor ontwikkelen we ook een groene rand om de stad. We willen

natuurinclusieve landbouw en we waarderen en faciliteren bij ontwikkeling de inbreng van groene vrijwilligers en organisaties.

Verder is een uitdaging dat ons landschap ingrijpend gaat veranderen door de noodzaak om energie grootschalig op te wekken. Goed nadenken over hoe het energielandschap van de toekomst eruit moet zien, is de enige manier om het ons niet te laten overkomen.

Subdoelen

3.3.1 Verbinden gebieden voor mens en dier

De gebieden rondom Wageningen worden met elkaar en met de stad verbonden, voor mens en dier.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- De Visie Wageningse Eng is opgesteld en heeft ter inzage gelegen.
- Er is gestart met de Visie Buitengebied. Begonnen is met het ophalen van ideeën in de samenleving (gebiedswerkshops, gebiedsconferentie en internetconsultatie). Deze ideeën vormen de basis voor de visie.
- De gemeente faciliteert landschap- en natuurontwikkeling in het hele buitengebied middels het uitvoeringsprogramma Buitengebied, een samen met groene organisaties opgezet programma.
- Er zijn projecten ter vergroting van de biodiversiteit en het versterken van het groene netwerk en de bewustwording hieromtrent gerealiseerd. Het kinderklompenpad op de Eng is verder uitgewerkt, erfbeplantingsplannen (elzensingels en hoogstamboomgaard) zijn gerealiseerd als ook de opleiding van de hoogstamboomgaardbrigade en de steenuilenwerkgroep heeft plaatsgevonden. Ook is er aandacht voor natuur- en landschapseducatie. De cursus inleiding beheer natuurgrasland in het kader van het beheer van de Binnenveldse Hooilanden is gerealiseerd.
- Er is een nulmeting biodiversiteit uitgevoerd, de jaarlijkse natuurwerkdag is georganiseerd en er is gestart met een regionaal weidevogelplan.
- Bij ruimtelijke initiatieven wordt standaard een planologische procedure doorlopen waarbij voorwaarden worden gesteld vanuit natuur en landschap.
- Er is een fonds in ontwikkeling waaruit maatregelen kunnen worden gefinancierd ten behoeve van versterking van het landschap. De middelen voor dit landschapsfonds worden gegeneerd uit o.a. de ontwikkeling van zonneparken.

3.3.2 Uitvoeringsprogramma GBP

Uitvoeringsprogramma GBP

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- Het omvormingsplan Tarthorst is gereed. De uitvoering (bomenkap, bomenaanplant, snoei bosplantsoen en aanplant struiken) vindt plaats in 2020.
- Biodiversiteit langs de hoofdstructuur is vergroot door het maaibeheer hierop af te stemmen. Het ecologisch beheer is in raamovereenkomsten met aannemers uitgewerkt. De Nationale Groendag is in 2019 in en mede door Wageningen georganiseerd met als thema biodiversiteit.
- Kennisontwikkeling bij inwoners over vergroenen tuinen heeft plaatsgevonden middels de website WageningenDuurzaamGroen.
- De regeling vergroening schoolpleinen is vastgesteld. Vier scholen hebben subsidie aangevraagd en toegekend gekregen.
- In 2019 is de planvoorbereiding voor de revitalisering van het Business & Science Park Wageningen (BSPW) gestart. Het verbeteren van het groen en de vergroting van de biodiversiteit zijn integraal onderdeel van de planvoorbereiding. Delen van de verharding worden vervangen door gras en nieuwe beplanting met een grote soortenrijkdom. Het is een ondernemersinitiatief, het staat of valt met de financiering van ondernemers zelf, gemeente en provincie.
- Er zijn vergroeningsmaatregelen in de binnenstad en het busstation uitgevoerd.
- Er is een ecologische structuurkaart gereed (concept), opgesteld door groene organisaties.

3.3.3 Archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden

Archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden van het landschap worden beschermd, hersteld en versterkt, maar ook beter beleefbaar en zichtbaar gemaakt

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- De archeologische beleidskaart is gereed om in de procedure van vaststelling te brengen.
- Opdracht en archeologische begeleiding onderzoek en rapport begravingen in de Grote Kerk.
- Er is opdracht verstrekt om de groenstenen bijl, gevonden bij de Haarwal, te laten onderzoeken naar datering en herkomst.
- Opdracht en onderzoek ten behoeve van zonneveld op de Haarweg, waar een archeologische bescherming op rust.
- Archeologische begeleiding en onderzoeksrapport aanleg KV kabel Hoogmast Binnenveld.
- LandGOEDfestival in 5 gemeenten Gelders Aradië in de Zuid-Veluwezooim: flyers Wageningen tweetalig.
- Oplevering restauratie en opening van de ommuurde tuin op Oranje Nassau's Oord.
- Jaarlijkse Open Monumentendag 6-9 sept met lezingen, klassendag, persberichten, rondleidingen en openstelling diverse monumenten.
- Voltooiing restauraties: stadsmuur Torckpark; restauratie graven Israelitische begraafplaats.
- Laten uitvoeren van een Bouwhistorisch onderzoek Hoogstraat 65, inzake aanwijzingsverzoek gemeentelijk monument.
- Advisering nieuwe (woon)functies 6 monumenten Duivendaal.
- Opstellen criteria waardering historisch waardevolle graven op begraafplaats Leeuwerenk en in procedure brengen om te laten vaststellen als gemeentelijk monument.

3.4 Versterken Grebbedijk

Wat wilden we bereiken?

3.4 Versterken Grebbedijk

Binnen het nationale Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)2017-2022 heeft de Grebbedijk een van de hoogste prioriteringen gekregen om versterkt te worden, omdat de dijk vanaf 1-1-2017 niet meer voldoet aan de nieuwe normen vanuit het Deltaprogramma. De verschillende betrokken partijen, te weten Waterschap, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, Provincie Utrecht, Provincie Gelderland en de gemeente Wageningen hebben eind 2017 een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de verkenningsfase om dit gezamenlijk op te pakken, waarin ook het doel is naar mogelijke te koppelen gebiedsambities te kijken. Het doel is om het gebied niet alleen veiliger te maken, maar ook aantrekkelijker. Het Waterschap Vallei en Veluwe heeft de regie op dit proces. Het proces is opgeknipt in een verkenningsfase (2017-2020), een planuitwerkingsfase waarin het definitief ontwerp van het Voorkeursalternatief wordt opgesteld (2020-2022) en een uitvoeringsfase (vanaf 2023). We zitten op dit moment dus in de verkenningsfase, die is opgeknipt in zeef 0 tot en met 2:

0. Mogelijke oplossingsrichtingen opstellen (reeds afgerond). Op basis verschillende sessie met belanghebbenden zijn alle ambities opgehaald en hebben deze een plek gekregen in één van de zes mogelijke oplossingsrichtingen. De raad heeft in mei hierover een RIB ontvangen.

1. Drie kansrijke alternatieven vaststellen (eind 2018/begin 2019). Op basis van de zes oplossingsrichtingen zijn drie kansrijke alternatieven opgesteld. Er is nader onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van deze alternatieven. De raad stelt de drie kansrijke alternatieven vast eind 2018/begin 2019. Voor die tijd betrekken we ze nog bij het proces.

2. Voorkeursalternatief vaststellen (begin 2019/medio 2020). Op basis van de drie kansrijke alternatieven stellen we met de partners een Voorkeursalternatief samen. Het ontwerp hiervan

leggen we in het najaar van 2019 voor aan de raad en moet definitief worden vastgesteld door de raad medio 2020.

Subdoelen

3.4.1 Kansrijke alternatieven

Gemeentelijke ambities zijn meegenomen in de drie kansrijke alternatieven voor het ruimtelijk ontwerp.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Begin 2019 zijn de drie kansrijke alternatieven en de bandbreedte vastgesteld voor de ontwikkeling van het concept voorkeursalternatief onder toevoeging van een uitzichtpunt, wandelroutes en de wens om de dijk bij de stad niet te veel de hoogte in te laten gaan. De haalbaarheid van met name de gebiedsambities in de Driehoek in kansrijk alternatief 3 (de integrale dijk) is samen met de provincie Gelderland onderzocht door middel van een Quick Scan. In mei 2019 is richting gegeven aan de op te nemen gebiedsambities/elementen uit de drie kansrijke alternatieven in het concept voorkeursalternatief.

3.4.2 Voorkeursalternatief

Gemeentelijke ambities zijn meegenomen in het voorkeursalternatief (VKA).

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

In november 2019 hebben we de Nota Voorkeursalternatief (VKA) als ontwerp vrij gegeven voor terinzagelegging in januari/februari 2020. Wel onder voorwaarde dat de financiële en juridische aspecten van de kleine waterplas op korte termijn nader onderbouwd worden.

In de ontwerp Nota Voorkeursalternatief zijn de volgende projectdoelstellingen en gebiedsambities opgenomen:

- Doelstellingen ten aanzien van de waterveiligheid aan de dijk: de vorm voor de dijkverbetering is een dijk met een getrapte kruin/steunberm. Dit biedt ook kansen om het auto/vrachtverkeer te scheiden van het langzaam verkeer op de Grebbedijk en op het autovrije deel fietsers en wandelaars te scheiden.
- Doelstellingen ten aanzien van de Nadere Uitwerking Riviergebieden (NURG): er wordt 36 hectare kruiden en faunairijk grasland en rivier- en moeraslandschap gerealiseerd ten behoeve van de porseleinhoen.
- Doelstellingen in het kader van Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk (GNN): er wordt zachthout oobos ontwikkeld, grasland voor de kwartelkoning, poelen voor de kamsalamander, een overstromingsmoeras voor de porseleinhoen in de Bovenste Polder en een kleine ecologische verbinding bij het havenkanaal naast VADA.
- Doelstellingen in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW): het realiseren van een geul in de Plasserwaard en het ontstenigen van de oevers langs de Neder-Rijn.
- Een kleine waterplas in de Driehoek voor natuurontwikkeling in het kader van de KRW aan de zuidzijde door het aanleggen van plas-dras oevers en aan de noordzijde ruimte voor extensieve recreatie.
- Het aanleggen van een panoramazicht op de Neder-Rijn.

Als gevolg van de milieu-effectbeoordelingen (vergunbaarheid), het ontbreken van draagvlak en zicht op financierbaarheid zijn de volgende ambities afgefallen: het medegebruik van de brede geul in de Plasserwaard door de roeiers; de grote zwemplas in de Driehoek; het kunnen verplaatsen van ARGO en VADA inclusief de Jachthaven naar de waterplas en als gevolg daarvan het verplaatsen van Bruil en het realiseren van een grote ecologische verbindingzone op de huidige locatie van VADA. Het definitieve VKA inclusief eventuele wijzigingen naar aanleiding van ingediende zienswijzen wordt medio 2020 ter besluitvorming voorgelegd.

3.5 Voorbereiden op de Omgevingswet

Wat wilden we bereiken?

3.5 Voorbereiden van de Omgevingswet

Volgens de huidige verwachting treedt op 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking. Deze nieuwe wet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Dit maakt integraal beheer van de fysieke leefomgeving en een integrale aanpak van ontwikkelingen in die leefomgeving mogelijk. De Omgevingswet biedt veel kansen om aan de Wageningse ambities vorm te geven: versterken van natuur en landschap, kwaliteit van leven centraal stellen, bouwen aan toekomstbestendige wijken, ruimte houden en maken voor groen en bewegen voor een gezonder leven. In 2019 starten we een proces om samen met Wageningse inwoners, organisaties, ondernemers en WUR onze eigen Wageningse omgevingsvisie maken. Raad en college worden hier nauw bij betrokken. Verder werken we samen met (keten)partners als Omgevingsdienst De Vallei, Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden, Waterschap Vallei & Veluwe, de FoodValley-gemeenten en de provincie Gelderland.

Subdoelen

3.5.1 Kerninstrumenten Omgevingswet

Uiterlijk in 2024 zijn er vier lokale kerninstrumenten voor de Omgevingswet (omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplan, omgevingsvergunning), die aansluiten bij de eigenheid van Wageningen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

In 2019 is gestart met de ontwikkeling van de visie Buitengebied, als eerste onderdeel van de gemeentebrede Omgevingsvisie. Er is een startnotitie vastgesteld door de raad en op basis daarvan is een participatieproces ingericht. Daarnaast is begonnen met de voorbereidingen voor het A-dossier visie bebouwde kom. Parallel is verder gewerkt aan de voorbereidingen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet - waaronder de vertaling van onze lokale regels naar toepasbare regels - en het omgevingsplan '21. Om ons voor te bereiden op de nieuwe dienstverlening is een pilot omgevingstafel uitgevoerd, een pilot snelserviceformule ingericht in samenwerking met de Omgevingsdienst de Vallei (OddV) en is het omgevingsspel gespeeld met ambtenaren, raadsleden, ketenpartners en inwoners.

3.5.2 Dienstverleningsconcept Omgevingswet

Uiterlijk in 2024 wordt vanuit de gemeente en de ketenpartners gewerkt volgens een nieuw dienstverleningsconcept Omgevingswet, dat aansluit bij de wensen van Wageningen.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Vanuit het project Omgevingswet is aangesloten bij de ontwikkeling van een gemeentebrede visie op dienstverlening. Daarnaast is samen met ketenpartners geoefend met nieuwe vormen van dienstverlening, zoals de intake- en omgevingstafel en de snelserviceformule.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen beleidsindicatoren binnen dit programma.

Beleidskader

Het bestaande beleid van Wageningen is vastgelegd in de volgende documenten:

Verordeningen

- Verordening inning op de begraafrechten (2014)
- Bomenverordening (2010)
- Telecommunicatieverordening (1999)
- Bouwverordening Wageningen (1993, herziening 2012)
- Overeenkomst kadaster Gelderland (1991)
- Erfgoedverordening (2013)

Beleidsnota's:

- Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats Leeuwer Enk (2013)
- Beleidsnotitie openbare verlichting (2012)
- Integraal handhavingsbeleidsplan 2012-2015 (2012)
- Beleidsnota Wijkgericht Werken (2008)

- Kabels en leidingen (2006)
- Prioriteitstelling en borging werkzaamheden handhaving (2005)
- Beleidsnota handhaving gebruiksvoorschriften 'De Wielerbaan' (2005)
- Beleidsregels handhaving basisfunctie Openbare Ruimte (2005)
- Cultuurhistorische Waardekaart (2018)
- Welstandsnota (2018)

Betrokkenheid verbonden partijen

De volgende verbonden partijen zijn betrokken bij de uitvoering en realisatie van de doelstellingen uit het programma:

Regio Foodvalley

Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten. Gemeenten leveren ambtelijke capaciteit voor het uitvoeren van regionale opgaven. De regio ontwikkelt beleid en adviseert provincies, Rijk en Europese Commissie over wetten en regels. Ook coördineert de regio een uitvoeringsprogramma, dat een groot aantal projecten behelst. Deze projecten worden door samenwerkende gemeenten uitgevoerd. De regio faciliteert. Gemeente Wageningen neemt deel aan Regio Foodvalley middels een gemeenschappelijke regeling, om een aantal doelen uit haar programma te bereiken.

Omgevingsdienst De Vallei

De OddV voert in opdracht van de gemeente taken uit op het gebied van vergunningverlening en handhaving.

De onderstaande partijen zijn in formele zin geen verbonden partijen, maar wel relevant voor de realisatie van doelstellingen uit het programma:

Stichting Wageningse Eng (statuten), TAWÉ (reglement)

Voor de uitvoering van projecten die de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Eng behouden en waar mogelijk versterken, werkt de gemeente samen met de SWE. De missie en visie van de SWE liggen verankerd in de Statuten van de stichting.

Om de diverse belangen van en op de Wageningse Eng verder te verankeren, heeft het gemeentebestuur een Territoriale Adviescommissie Wageningse Eng (TAWÉ) ingesteld. Deze commissie is door het college van B&W ingesteld en benoemd via een art. 84 commissie/verordening. De TAWÉ adviseert – gevraagd en ongevraagd- het college van burgemeester en wethouders over gemeentelijke beleidsontwikkelingen, vergunningverlening en alle andere zaken met betrekking tot de Wageningse Eng.

Wat heeft het gekost?

Hieronder zijn drie financiële tabellen opgenomen die inzicht geven in de kosten van dit programma.

Overzicht baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn de jaarlijkse baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn. De lasten en baten zijn inclusief de kapitaallasten van de investeringen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Vershil 2019
Lasten	-7.562	-8.982	-8.870	112
Baten	2.569	3.557	4.153	596
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.993	-5.425	-4.717	708
Onttrekkingen	978	567	461	-106
Stortingen	-747	-774	-1.256	-482
Mutaties reserves	231	-207	-795	-588
Gerealiseerd resultaat	-4.762	-5.632	-5.513	119

Begrote en werkelijke resultaat per product

Het programma bestaat uit de onderstaande producten. Per product wordt het begrote en het werkelijke resultaat voor reservemutaties vermeld.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
210.10 NUTSBEDRIJVEN EN DERDEN	-40	1
210.50 OPENBARE VERLICHTING	-363	-389
541.10 CULTUURHISTORIE	-189	-169
560.00 WIJK- EN BUURTBEHEER	-3.358	-3.318
724.00 BEHEER BEGRAAFPLAATS	71	89
810.00 RUIMTELIJKE BELEID	-1.438	-1.322
810.20 RUIMTELIJKE BEHEER	-109	-107
810.30 BESTEMMINGSPANNEN	-259	-215
810.40 KOSTENVERHAALOCATIES	648	786
822.30 VASTGOEDSYSTEEM	-116	-111
825.00 OMGEVINGSVERGUNNING	-274	38
Resultaat	-5.425	-4.717

Overzicht baten en lasten per hoofddoel

In onderstaande tabel zijn de werkelijke baten en lasten na reservemutaties per hoofddoel van dit programma weergegeven.

Het saldo van de tabel met de middelen per hoofddoel sluit in programma 3 niet aan bij het saldo van de tabel met de baten en lasten van dit programma. Dit komt doordat er voor bepaalde onderdelen middelen binnen een product van het ene programma vallen, die bijdragen aan een doelstelling binnen het andere programma.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2019				
	Baten	Lasten	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
3.1 Ruimtelijke kwaliteit	3.835	-4.241	-1.121	461	-1.067
3.2 Beheer openbare ruimte	128	-3.964	-101	0	-3.937
3.3 Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van de cultuurhistorie	15	-303	0	0	-288
3.4 Versterken Grebbedijk	0	-142	0	0	-142
3.5 Voorbereiden op de Omgevingswet	0	-111	0	0	-111
Gerealiseerd resultaat	3.977	-8.760	-1.222	461	-5.544